

ЗВІТ
про проведення атестаційного екзамену
зі спеціальної освіти та логопедії
(освітня програма: 016.01.01 Логопедія)
на кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти
Інституту людини
Київського університету імені Бориса Грінченка
(випуск 2022 р., денна форма навчання, бакалаврат)

Відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в університеті (наказ від 17.12.2020 р. № 293), з метою комплексної перевірки й оцінки теоретичної, практичної підготовки – **складання атестаційного екзамену** здобувачів вищої освіти – студентів IV курсу денної форми навчання першого бакалаврського рівня за:

спеціальністю: 016 Спеціальна освіта,
спеціалізацією: 016.01. Логопедія,
освітньою програмою: 016.01.01 Логопедія

в Інституті людини на кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти з 20 червня по 22 червня 2022 року (наказ від 6.05.2022 р. № 266-С) було затверджено склад екзаменаційної комісії (ЕК) з висококваліфікованих фахівців спеціальної освіти з достатнім стажем роботи.

Склад екзаменаційної комісії:

Кульбіда С.В. – голова ЕК, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу навчання жестової мови Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

Мартинчук О.В. – член ЕК, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Супрун Г.В. – член ЕК, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Бабич Н.М. – член ЕК, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Бевз О.О. – член ЕК (представник роботодавця), директор ЗДО № 485 комбінованого типу м. Києва.

Овчаренко М.С. – секретар ЕК, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Підготовка до комплексного екзамену

Для проведення у чотирьох підгрупах атестаційного комплексного екзамену (у дистанційному форматі) підготовлено всю необхідну документацію з матеріалами:

- тестових завдань, логопедичних задач, метою яких є перевірка результатів навчання, представлених в освітній програмі 016.01.01. Логопедія, затверджених на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти,
- наказів про допуск до іспиту,
- списків членів ЕК,
- зведеної відомості щодо виконання навчального плану,

Університетом забезпечено комп'ютерне оснащення, інтернет-мережеве сполучення платформи Zoom.

Варто додати, що орієнтовний зміст тестових завдань зі спеціальної педагогіки та логопедичних задач до атестаційного екзамену був завчасно повідомлений студентам. До блоку питань з кожного курсу рекомендовано список літературних джерел.

У підготовчий до атестаційного екзамену період викладачами завчасно надавалися: кваліфіковані консультації з фахових дисциплін, інформація про особливості дистанційного проведення атестаційного іспиту в умовах воєнного часу з передбаченням повітряних тривог, вимог щодо змісту і характеру відповідей студентів, технічних питань авторизації в ЕНК.

Головою екзаменаційної комісії – Кульбідою С.В., д. п. н., проф., та секретарем комісії – Овчаренко М.С. перевірено всі особові справи 35 випускників бакалаврату, наявність у них дипломів про загальну середню освіту, складання студентами іспитів і заліків відповідно до навчальних планів за весь період навчання на першому рівні вищої освіти.

Хід та наслідки комплексного екзамену

До комплексного іспиту було допущено всіх студентів двох груп ЛОГб-1-18-4.0д і ЛОГб-2-18-4.0д четвертого курсу денної форми навчання, які успішно виконали навчальний план.

Всі чотири іспити розпочалися дистанційно у визначені графіком терміни (20.06.2022 – ЛОГб-1-18-4.0д (перша підгрупа – 12 осіб), 21.06.2022 – ЛОГб-1-18-4.0д (друга підгрупа – 6 осіб), 21.06.2021 – ЛОГб-2-18-4.0д (перша підгрупа – 6 осіб), 22.06.2021 – ЛОГб-2-18-4.0д (друга підгрупа – 11 осіб).

Якісна і кількісна характеристика результатів комплексного іспиту

Результати проведеного атестаційного комплексного іспиту засвідчили, що всі випускники бакалаврату виявили достатньо високий рівень компетентнісного зростання, фахових умінь та навичок з дисциплін спеціальної педагогіки і логопедії.

Аналіз тестових завдань, усних відповідей логопедичних задач, заслуханих членами ЕК, засвідчив, що студенти засвоїли загальні теоретичні засади спеціальної педагогіки та галузеву специфіку професійної логопедичної діяльності в системі інклюзивних, спеціальних закладів освіти для учнів з порушеннями мовлення. Зокрема, на достатньо високому рівні було:

а) висвітлено сутність сучасних термінологічних понять «логопедична діяльність», «стратегія логопедичного супроводу», «логопедична

діагностика», «логопедичний висновок», «характерна симптоматика», «характеристика мовленнєвого порушення», «загальний недорозвиток мовлення», «просодична сторона мовлення», «сенситивний період розвитку», «гіперселівація», «дисфонія», «псевдобульбарна дизартрія», «парез м'язів артикуляційного апарату» тощо та надано вичерпне пояснення;

б) розкрито особливості: голосоутворення звуків [л], [т], [к], [дз] та ін., етапи звукоутворення (постановка, автоматизація, диференціація) з наданням прикладів;

в) проаналізовано характерні помилки при різних видах дисграфії, дислексії та представлено різноманітні види корекційних завдань (вправ) з метою пропедевтики, усунення таких помилок;

г) охарактеризовано специфіку порушень мовлення з урахуванням причин, стану, віку, симптоматики особи та висвітлено доцільні стратегії логопедичного впливу та супроводу;

д) охарактеризовано функції корекційно-розвиткової роботи, розкрито принципи та особливості особистісно зорієнтованого навчання дошкільників (учнів початкової школи) з порушеннями мовлення з урахуванням провідної ролі логопедичного супроводу фахівців;

е) висвітлено організаційні та методичні аспекти діяльності логопеда в дошкільних закладах компенсуючого типу.

Випускники достатньо повно, старанно, конкретно, з виділенням головного, значущого, з підкріпленням особистої рефлексії розкривали зміст логопедичних завдань підтвердженими аргументованими міркуваннями державною мовою. Відчувалося, що отриманий впродовж чотирирічного навчання логопедичний багаж кожного студента став значимим і продуктивним, надійною основою для здійснення професійної діяльності і здобуття другого магістерського рівня.

З урахуванням зазначеного, відповіді студентів оцінено з суми двох позицій (письмового виконання тестових завдань і усної відповіді за результатами розв'язання логопедичної задачі).

Слід зазначити, що значно кращі знання виявили студенти, які поєднують навчання і діяльність у спеціальних закладах.

Високий рівень підготовки продемонстрували студентки: Білошицька І.М., Бородата Ж., Воробей А.В., Гомон Я.О., Довга К.Р., Ісаєнко А.О., Кашлакова (Хірковська) К.І., Кордиш Ю.М., Лахно А.О., Михайлюк М.О., Пасько С.Р., Свириденко В.Р., Талімонова Н.С., Троць А.О.

Кількісні показники результатів проведення комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії наступні:

- 14 студентів здали на «відмінно»;
- 8 студентів здали на «дуже добре»;
- 5 студентів здали на «добре»;
- 7 студентів здали на «задовільно»;
- 1 студент здав на «достатньо».

Висновки

Узагальнюючи результати складання атестаційного екзамену, можна відмітити, що всі 35 студентів успішно склали комплексний іспит з фахових дисциплін і засвідчили достатньо високий рівень теоретичної та практичної підготовки, що відповідає кваліфікаційним вимогам спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.01. Логопедія, освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія, яка одногосним рішенням НАЗЯВО визнана зразковою в Україні.

Успішній та злагодженій роботі ЕК сприяла ретельно продумана організація дистанційної роботи (всі студенти доєдналися завчасно з метою перевірки онлайн-зв'язку і технічних можливостей інтернету, іспит розпочався вчасно, відсутність повітряних тривог, наявність робочого місця студента, що дало можливість повною мірою розподілити час і надати відповіді на тестові й усні завдання), відсутність розбіжностей у підході щодо оцінювання членами ЕК фахових компетентностей здобувачів, а також надзвичайно кваліфікована, ретельна, добросовісна робота зав. кафедрою – Мартинчук О.В. (д. пед. н., доцента), гаранта ОП – Бабич Н.М. (к. пед. н.) і секретаря ЕК – Овчаренко М.С.

Рекомендації

Перспективи підтримки зразкової освітньої програми можливі через:

- підвищення мотивації до надання якісної допомоги особистості з особливими освітніми потребами у відповідності до запиту та потреб у логопедичних, педагогічних послугах інклюзивних і спеціальних закладів освіти;
- сприяння підвищенню наукової активності студентів, залучення їх і до наукових шкіл, і до участі у різних заходах українського і зарубіжного рівнів;
- сприяння у здобутті вищих рівнів професійної компетентності логопедичного фаху.

Голова ЕК

доктор педагогічних наук, професор,
гол. н. співробітник відділу навчання жестової мови
Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України

С.В.Кульбіда

22.06.2022 року